

Szkoda transportowa - zasady odpowiedzialności przewoźnika

Opublikowano: 10 maja 2021 • Autor: Anna Porebska APR

Transport towarów wiąże się z ryzykiem uszkodzenia, zniszczenia, całkowitej lub częściowej utraty przewożonego towaru. Szkody transportowe mogą powstać zarówno w trakcie przewozu krajowego, jak i międzynarodowego. W każdym z tych przypadków obowiązują inne zasady odpowiedzialności, a likwidacja szkód i dochodzenie roszczeń odszkodowawczych odbywa się na podstawie innych przepisów prawa. Mimo że przewoźnicy co do zasady [...]

Transport towarów wiąże się z ryzykiem uszkodzenia, zniszczenia, całkowitej lub częściowej utraty przewożonego towaru. Szkody

transportowe mogą powstać zarówno w trakcie przewozu krajowego, jak i międzynarodowego. W każdym z tych przypadków obowiązują inne zasady odpowiedzialności, a likwidacja szkód i dochodzenie roszczeń odszkodowawczych odbywa się na podstawie innych przepisów prawa. Mimo że przewoźnicy co do zasady posiadają ubezpieczenie OC przewoźnika, to warunki ubezpieczeń i zakres szkód podlegających likwidacji może się różnić i być przedmiotem sporu z ubezpieczycielem.

Szkoda transportowa w przewozie krajowym

W przypadku przewozu krajowego najważniejsze kwestie – poza uzgodnieniami wynikającymi z samej umowy przewozu lub ogólnych warunków umownych obowiązujących dla danego przewozu – uregulowane są w Kodeksie cywilnym oraz w ustawie Prawo przewozowe.

Przewoźnik ponosi co do zasady odpowiedzialność za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstałe od przyjęcia jej do przewozu aż do jej wydania oraz za opóźnienie w przewozie przesyłki. Może zwolnić się z tej odpowiedzialności jedynie, jeśli wykaze, że zaszły szczególne, określone w przepisach prawa okoliczności. Odpowiedzialność za szkodę transportową może być wyłączona między innymi, jeśli szkoda powstała z przyczyn leżących po stronie nadawcy lub odbiorcy towaru i przyczyny te nie były wywołane winą przewoźnika. Również siła wyższa, czyli zdarzenia w rodzaju katastrof naturalnych czy klęsk żywiołowych, ale również rozbój z użyciem broni może być podstawą do zwolnienia z odpowiedzialności. Przewoźnik nie będzie również odpowiadał, jeśli szkoda powstała na skutek określonych właściwości samego przewożonego ładunku.

Zastosowanie Konwencji CMR do międzynarodowego przewodu drogowego towarów

W przypadku transportu międzynarodowego reguły dotyczące szkód transportowych i odpowiedzialności przewoźnika określa Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR). Przewidziana w Konwencji CMR odpowiedzialność przewoźnika oparta jest na zasadzie ryzyka.

Również tutaj przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpiło w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy. Zwolnienie z odpowiedzialności możliwe jest wyłącznie w określonych w Konwencji przypadkach. Do takich przypadków zalicza się sytuację, gdy zaginięcie, uszkodzenie lub opóźnienie spowodowane zostało winą osoby uprawnionej, jej zleceniem nie wynikającym z winy przewoźnika, wadą własną towaru lub okolicznościami, których przewoźnik nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec.

Wysokość odszkodowania za szkodę transportową

Wysokość odszkodowania, które musi zapłacić przewoźnik według Konwencji CMR, podlega ograniczeniom wynikającym z wartości towaru, ale również z ustalonego progu 8,33 jednostki rozrachunkowej za 1 kilogram brakującej wagi brutto. Przy opóźnieniu odszkodowanie nie może przekraczać wysokości opłaty za przewóz.

Jednakże istnieją sytuacje, gdy przewoźnik nie może powołać się na ograniczenie odpowiedzialności i będzie odpowiadał do pełnej wysokości szkody. Ma to miejsce, gdy szkoda powstała wskutek złego zamiaru przewoźnika lub jego niedbalstwa, które jest równoznaczne ze złym zamiarem.

Dlatego w przypadku rażących zaniedbań po stronie przewoźnika czy też kradzieży towaru przez osoby, za które przewoźnik odpowiada, wysokość odszkodowania może przybrać znaczne rozmiary.

Anna Porebska APR

10 maja 2021